

EZÜSTNET Egyesület

Városligeti fasor villáinak megtekintése az Idegenvezetők világnapja alkalmából

2014. február 22.

Sétánk a **Lövölde térről** indult. Itt áll Arthur Koestler író szobra. A tér a nevét a pesti polgárságnak épült lövő házról kapta.

I. Lipót 1701.-ben rendeletben írta elő, hogy a mesteremberek is tanuljanak meg löni. Ezen a területen alakultak az első pesti lövészegyletek, ez városon kívüli terület volt, kertek, szőlőültetvények terültek el itt, kis hétvégi házakkal.

A **lövő ház épületét** 1840-ben avatta fel a nádor, mely épületet 1890-ben bontották le. A terület rendezésére, felparcellázására 1870-ben került sor, ezek után kezdték el építeni a Városligeti fasor villáit. A telektulajdonosoknak előírták hat sor fa ültetését - így alakult ki a mai szervíz út és középen a forgalmi út.

A téren az egyetlen ma is látható eredeti épület, amelyet teljesen felújítottak, a WC épülete, ezt a millenniumra érkező látogatóknak építették, annak ellenére, hogy az épülettulajdonosoknak előírták, hogy aki bekopok hozzájuk, kötelesek beengedni őket szükségük elvégzésére.

Az első villa, amit meglátogattunk, a **Jellinszky család villája**, mely 1888-ban épült szecessziós stílusban, ma a Derkovits Gyula Általános Iskola működik benne.

A Városligeti fasor **két híres templomát** is meglátogattuk.

A **református templom** 2013-ban ünnepelte átadásának százéves évfordulóját. A szecessziós stílusban épült templom bejárata felett a Zsolnay-gyárban készült, festett pirogránit kerámiadíszítés látható. A főhomlokzat asszimetrikus kialakítású, balra négyzet alapú magasabb, jobbra, pedig íves alaprajzú, alacsonyabb torony fogja közre. A festett üvegablakokat Róth Miksa alkotta. A templom mellett paplakot építettek, a kertben Reith Béla szobra látható. A templom mellett volt Perczel Mór szanatóriuma, az ő kérésére épült a paplak a szanatórium oldalára, azért hogy a szanatóriumot a templom ne árnyékolja be.

Az **evangélikus templom** neogótikus stílusban épült Pecz Samu tervei alapján, 1905-ben szentelték fel. Ez a templom volt az első budapesti evangélikus templom, amelyben csak magyar nyelven folytak az istentiszteletek. Ebben a templomban is Róth Miksa festett üvegablakai voltak láthatók, melyek a háború alatt egy kivételével megsemmisültek. Felújításkor Kiss Miklós üvegművész végezte el a pótlásokat az eredeti tervek alapján. Az oltárképet Benczúr Gyula festette 1913-ban. Az iskola mellett áll a híres **Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium**, amelynek diákja volt három Nobel díjas tudós: Szilárd Leo, Harsányi János Teller Ede, valamint Neumann János matematikus és sok más híresség.

A jó levegő, szép környezet miatt több szanatórium is volt ezen a területen, így az a szanatórium is, ahol 1919-ben Ady Endre hunyt el és 15 évvel később Csinszka is itt halt meg.

A terület alatt hőforrások találhatók, melyeket egyes épületekben ki is használtak, meleg vízzel ellátva a villák lakásait, így a **Rátkai Márton művészklub villáját** is, amely a Granosztói család tulajdonában állt.

Megcsodálhattuk **Vidor Emil építész villáit**, melyekre jellemző a lábazati terméskódíszítés: **Schwarcz villa, Székács villa, Ádám villa és természetesen a Vidor család villája is itt áll.** /Szilárd Leó fizikus édesanyja Vidor-lány volt - a Szilárd család a Bajza utcában lakott./

Vidor Emil mellett még számos építész által alkotott épületet található a Városligeti fasorban.

Lejegyezte: Marton Lici

